

De familie Troost

Interview met schrijver Peer Wittenbols over 'Troost & Zonen'

Troost & Zonen is een voorstelling over drie generaties mannen uit de familie Troost. Hoe zijn jullie tot dit verhaal gekomen?

Twee jaar geleden hebben Rob Ligthert en ik *Winterbloemen* gemaakt met Suburbia, een stuk met alleen vrouwen in de cast. Het was voor het eerst dat we iets maakten met louter dames. Omdat ik ook nooit eerder een stuk had geschreven voor alleen mannen, wilde ik dat nu doen. Ik wilde mannen laten zien die door onvoorziene omstandigheden op elkaar zijn aangewezen – er zijn geen moeders, geliefden, zussen of andere vrouwen in de buurt. Omdat ik graag over families schrijf, lag het voor de hand om deze vaders en zonen bij elkaar te zetten.

Stuitte je bij het schrijven op grote verschillen tussen mannen en vrouwen?

Net als bij *Winterbloemen* heb ik me bij *Troost & Zonen* afgevraagd wat het verschil is tussen mannen- en vrouwengesprekken. Je hoort vaak dat die verschillen er zijn, maar ik wilde me niet tot de clichés beperken, ik had juist zin in het zoeken naar niet voor de hand liggende mannendingen. Ik ben er nog steeds niet achter wat er nu wezenlijk anders is. De stukken verschillen enorm, maar dat komt doordat de situaties heel anders zijn: *Winterbloemen* gaat over succesvolle vrouwen waarvan sommigen elkaar maar oppervlakkig kennen. *Troost & Zonen* gaat over vaders en zonen die tegenslag hebben in het leven. Doordat ze elkaar zo goed kennen, hebben ze een eigen jargon; ze hebben aan een half woord genoeg. Dat geeft automatisch heel andere dialogen.

Waar zit 'm de troost uit de titel in?

Ik zag de naam groot op een vrachtwagen voorbijkomen. De achternaam van de eigenaar. Prachtig: dat woord in gigantische kapitalen in volle vaart op de snelweg! De familie uit het stuk heet Troost, en het stuk gaat over het zoeken naar troost. Het geven van troost. Daar zijn deze mannen niet handig in – ondanks hun achternaam. Het willen troosten zit hun persoonlijke ontwikkeling in de weg. Vaak zijn ze aandoenlijk in hun pogingen om in het reine te komen met elkaar en hun verleden. Jarenlang hebben ze pijnlijke momenten uit hun geschiedenis gemeden. Nu moeten ze de confrontatie aan. Ik ben ervan overtuigd dat het troostrijk is om anderen zo te zien worstelen. En ik denk dat er een grote troost zit in de humor waarmee de personages hun lot te lijf gaan.

Troost & Zonen is meer dan een verhaal over vaders en zonen.

Deze vier mannen met dezelfde genen zitten elk om heel andere redenen in de sores. Ze zoeken elkaar na jaren weer op en dan blijkt er nog het nodige uit het verleden op te lossen. Door hun persoonlijke omstandigheden komen ook politieke onderwerpen ter sprake. Ze hebben daar allemaal zo hun eigen, uitgesproken mening over. *Troost & Zonen* gaat dus over drie generaties Nederlandse mannen die zich verhouden tot een Nederland dat in hun ogen in hoog tempo verandert. Ze verschillen onderling enorm in hoe ze de wereld, de mens en het leven zien.

Hoe ben je tot deze karakters gekomen? Zijn het mannen uit jullie omgeving?

Deze mannen zijn een amalgaam van mannen, ook vrouwen trouwens, die we kennen uit ons eigen leven, van de televisie, van verhalen én uit de spiegel. Verder schrijf ik altijd met de acteurs van het stuk voor ogen. Ik schrijf echt voor hen.

Kennen jij en Rob elkaars familie?

We weten veel van elkaar, maar zelfs na dertig jaar werk en vriendschap kennen we elkaars familiegeschiedenissen nog niet helemaal. Gelukkig maar: ik blijf me verbazen over details die Rob vertelt over vroeger. En natuurlijk maak ik dankbaar gebruik van die herinneringen en anekdotes.

Wat is kenmerkend voor jullie werk?

Ons werk houdt gelijke tred met onze levens. Dat we nu een stuk maken over een grootvader, zijn zoon en zijn twee kleinzoons, komt ook doordat we zelf vader zijn en omdat de generatie boven ons begint te decimeren. Onze ouders krijgen kwalen, worden ziek en sommigen zijn er zelfs niet meer. Daar putten we uit, zoals we altijd uit persoonlijke ervaringen en gebeurtenissen hebben geput. We ontwikkelen de stukken altijd samen. Voor ik ga schrijven, hebben Rob en ik al heel veel gepraat. Als ik dan schrijf, doe ik dat altijd met Rob in gedachten. Hij leest vervolgens regelmatig nieuwe versies, die we in uitgebreide sessies tegen het licht houden. We werken trouwens altijd samen met dramaturge Martine Manten. Zij is van onschatbare waarde in het proces.

De grote zaalvoorstelling *Troost & Zonen* is te zien van 23 oktober tot en met 21 december 2018 in theaters door het hele land. Première 29 oktober. Cast: Peter Blok, Aus Greidanus sr., Justus van Dillen en Xander van Vledder, tekst: Peer Wittenbols, regie: Rob Ligthert.

Meer informatie over de voorstelling, de speellijst en de kaartverkoop op onze website:
www.theatergroepsuburbia.nl/voorstellingen/troost-zonen.

Dit artikel is rechtevrij en mag onverkort of verkort worden geplaatst. Tekst: Brigitte van Meurs
